

Abonnement pour un an
350 piastres

Edition spéciale. 500 ptrs .

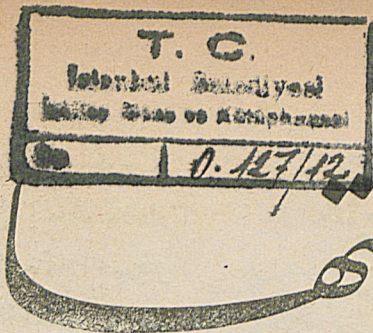
Adresse :

“Idjtihad,” Constantinople

Téléph . St . 865

XXIII ème ANNÉE

1927, 1 Septembre No 235

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی ، صناعی ، صحتی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]
نور کیا ایچون ۲۴ ، خارج ایچون
۳۴ ، اعلا کاغذلیسی ہ ایرادر .

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتہاد ٹہوی »

تلہ فور : استابول ۸۶۵

یکرمی اوچنچی سنہ

نومرو ۲۳۵ - ۱ ایلول ۱۹۲۷

آيينه انگال [۱]

يكندن صكره نزه ايجون شهرك خارچنده قورنیش دنیلن
محلده بجرسفيدك اورالرده دها قويو و مان لاجورده ياقين
ماوی رنگلی صولرینه ناظر مشهور Réserve اوتلنك باغچه سنده
هوا آلاغه ، قهوه ايجمكه كيتدك . اوتلك موقی يوكسكچه
اولديفنندن كوزل طرح اولوغش سدلردن متشكل باغچه سنده
تأثر فرانسه آریتستلرندن بعضیلرینی كوردك . بوزلك آراسنده
مونه سوللی ده بولونیوردی . آرتق اختیارلامغه باشلامشدی .
فقط قیرلاشان چهره سنده نه روحانیت نه سوعیللك واردی .
یاننده كندیسنه پك صربوط كورینان و قیزی کبی محبتله
متخرج حرمت کوسترن کنچ برقادین آریتستده واردی .
مونه سوللی نك بو قادینه زیاده سیله صربوط اولدیغی سولیدیلر .
كورولیوردی كه بتون آریتستلرك بو استاد صنعته مستثنای
حرمتلری واردی . مادام سیلوه نك دلالتیله او بویوك صنعتكار
ایله طایبشدق و باغچه نك بر كوشه سنده خیلی مدت قونوشدق .
دها دوغریسی او سولیه دی بن اونك لقردیلرینك موسیقیسی
دیكله دم ؛ چونكه مونه نك عادی قونوشوشنده ده خصوصی بر
آهنگ واردی . صحبتی ساده ، و موجب استفاده ایدی .
دکزی چوق سوییوردی . بعضاً نظری اونك نامتناهی مایلیكنه
دالوب قالییوردی . اونی بوحال استفاده ائنده کیمسه راحتسز
ایتمك ایسته مزدی .

بشری هوسات و احتراصاتی و عشق و ملاك بتون تهیجاتی
افاده مهارت فوق العاده سی اولان بوجود نادر حقنده مادام
شیون سارسی دیركه : « بزم خارق مونه مزدنیاك چیر كینلكنی
كورمه دن مایولك انچنده دولاشیر ، خیالات اچمه دالار
وبر دیوبکی اغراض تهیج و برجوجوق کبی تأثر ایدردی . هیچ
بر وجود فانی ارضك بیاغلیغی فوقنده اونك قدر شاهانه جولان
ایتمشدر . صنعت اونك عنصری ایدی نجات ، حال معتادی
وتخیل ، قوت وزادی » . اورائزده بر آقشای حاضرلارم .
مونه ، یته (تهدیب) ی ارینا یوردی آچیقده کی تیاترو ، تهده
حسب بر قازنجه یواسی کبی غلبه لك عرض ایدیوردی . اوراده بر انجیر
آخچنك سریشندیک اسکی بر دیوارك کولسكه سنده مونه سوللی نك
یوكسك سسی ایكله یوردی . هوا معتدل ، کیمه صاف و فاجعه
مؤثر ایدی . بو قدر كوزنك تارشیشنده سامعین برعه استیلا
ایتمش ایدی . بر دنبره او بونك اك تهیج آئنده بر تصادف
غریب ایله الكتریق ضیالری سونیوردی . او وقت او قدر
صاف بر سما آلتنده مهتابك صولوق آیدنلغنده حقیقی الملك
برشكل علوبده تظاهری كورولدی . مونه حکم قدرله ازیلش ،
كوزلری قان اچنده ، معبودلرك آرزوسيله یادینی جنانلرینه
آغلاپور .. بوماوی کیمجه تهدیك تاوهاتی ، اونك ییلدیزلرله
دونامش قبه آسانه قدر صعود ایدن اوزون نوحه لری باقیشنك
ضجرتی ، والیریه استمدادکارانه آیدینلی آراماسی اونودولماز
برمنظره ایدی ..

بركونده ساحلده فورطنه ائاشنده آیاقده و کنیش بر
حرفاتی به صارلش دکزی دیكله یوردی .

کچنده (قومدی فرانسه ز) ك دیوارینه قونولوق اوزره
(مونه سوللی) یی مصور بر مدالیون اعمال ایتدیرلش ایدی .
صنعتكار بونده موفق اوله مامش و میدانه کتیردیکی اثرک
قیمتسزلکی و صنعت نقطه نظرندن فقیرلکی برجوق تنقیدانه
و مؤاخذاته محل ویرمشدی . بن نه بو مدالیونی ونه ده
رسمی کورمه دم . معافیله بوخصوصه صاحب صلاحیت
ذواتک سولیدکلرینه باقیلورسه مدالیونده منقوش رسم ایله
تهدیب ، ارثانی و هاملت و روئی بلاس روللرنده خارقلر
کوسترمش اولان او بویوك آریتستک حقیق و معنیدار چهره سی
آراسنده چوق فرق وارمش .

كونك بو اوافق حادثه سی بنده خیلی سنه لر اولنه
و مونه سوللی به عائد بر خاطر نك احیاسنه بادی اولدی . بن
بو بویوك هائله اویونجیسی ایلك دفعه ۱۹۰۴ سنه سی ایلك
بهاننده پارسده کورمشمدم . غالباً تیاترو صنعتك ۳۰ نجی
دوره ترقیسی اولوق مناسبتیله (تروقاده رو) ده قومه دی
فرانسز آریتستلری طرفندن « ته دیب رووا » اوینانیله جق و
خاطرمد قالدیغه کوره اوپرا آریتستلری طرفندن (کیرم
تل) ك بر پرده سیله (دون ژوان) بالقی موقع تماشا یه
قونوله جقدی .

قرال ته دیب رولنی مونه سوللی اوینا یوردی . اساساً بو
رول اونك ايجون ابداع اولوغش کبی ایدی . بو خرق آدمك
تهدیب رولنده فلا کترده قرال کبی ایكله دیکنی ایشیدن ،
هائله نك روح مجسمی ، بالذات شعر مجید ، دیكله یورم ظن
ایز ایدی . او کونکی حسن ایتدیكم ذوق معنوی او قادار
بویوك ، او قادار لایعوت ایدی كه شیمش یعنی ربیع عصر صوکر
دخی بونی عینی صورتده دویمق ايجون کوزنری قاپایوب
دوشونمك کفایت ایدیور .

او تاریندن سکنز سنه صكره ، تصادف ، بن اوکا یته
ملاق قیلدی . فقط بو سفر آریتست کبی دکل اونی خصوصی
بر فرد کبی کوردم و اونكله او صورته کوروشدم .

قومه دی فرانسه زك اك اسکی شریکرندن سیلوه ن ایله
مادام سیلوه نك مارسیلیاده اوافق بر صیفیه لری واردر . بو
شهرده بولوندیغم صره ده اونلره مناسبت پیدا ایتمش ایدم .
برکون اوپکله یکننده اونلره دعوتلی ایدم . یکنده سیلوه نك
شا کردی برهان الدین ده واردی . سیلوه نلر ساده و عملکتزه
عجبتلری زیاده اولدیفندن بو عائله نك محاضره سندن پك متلذذ
اولوردم . حق او وقت اون یاشلرنده قدر اولان اوغولارینی کوچوک
تورک دیه چاغیررلردی .

[۱] بوسرنامه آلتنده هر نسخه ده رفیق محترم جناب شهاب الدین
بك یازی یازاجقلردر . بودغه مقاله لری کجیکدیکندن بونسخه ده
بالصروه طرفزدن یازلمشدر .

عبدالحق حامد بك

کندیسیلہ ملاقات ایتک ایچون تلفونلہ تعیین ایتدیکی ساعتده (ماجقه بالاس)ك دوردهی قایه سندن کیردك؛ برنجی قاتده ۶ نومرولو قایلنك ذیلنه باسئجه نیمزومتظم قیافتلی برخدمتجی قیزقای بی آجدی؛ بکله نیلن بر مسافره سویله نیلن طرزده کولریوزله وکیم اولدیغمیزی صورمايه حاجت کورمه یه رك همان بیورك دیدی . بئله براراستاده عرض تعظیبات ایتك اوزره كان ماجد بك ومحسن بك اسمنده کیریدلی ایکی کنج واردی . محسن بك لوزان دارالفنونندن مأذون حقوق دوقتوری ایمش . خدمتجی قیز بزی بیوك وفرح بر سالونه کوتوردی ، بك افندی

— اوراده قیلمد اماندن ، نه یاپیورسکزن ؟ صوغوق آله جفسکزن .

بونی سویلین آدولف بریسون ایدی .

— Peeano nox ، ی مطالعه ایدیورم . هوغونك شعرلرنده کی وزنی ، طالع لرك آهنکته تطبیق ایتکی تجربه ایدیورم ، دکزك شدتلی کوکره لرینی ، ناکهانی صاغناقلرینی ، هیچقیریلرینی وطاطلی شکایتلرینی دیکلیکزن . دیدی و « کری به کلیانلر » نشیده سنك شو صوك بیتلرینی او قومه باشلادی : اونلری جذر ومدلر اثناسنده کندی کندیکزه نقل ایدرسکزن . و آقشام اوستی بزه دوغرو کلدیککزن وقت بو صدرلر کزی بویله مأیوس یاپانده اودر .

سنه لر کچدی . فقط اونك اوکونکی اساطیری بر معبودشکلی حالا کوزمک اوکنده وایکلتیلر وفورطنه لرله بو اوچ مصرعک دلخراش نوحانی حالا قولاقلمده در .

— مادام ثیون سارسه بك بوسوزلری واقعه او قدر موافق و بنم اوکون کوردیکم و دودوغمه او قدر مطابق درکه بونلری تماماً کندی سنوحاتم کبی حد ایدرك بورابه درج ایتکده بآس کورمدم . سنه لر کچدیکی حالده مونه ایله ایلك وصوك ملائمز اونك حقنده بنده فلاکت زده بر قرال شهیدین زیاده بودلرک دیدیکی کبی « کندی نامتناهیکنی دکزك متناهیکنی ایچنده اویوتان » و « کیتک ایچون کیتکه » حاضرلانا رقیق وپك زیاده حساس بر یوبلی تأثیرینی بر اقدی .

هر حالده بو قدر مختلف حسلر افاده و احساس ایدن بر چهره نك وعینی زمانده بو افاده لرك قالبی چیقارمق هر صنعتکاره میسر اولاسه کرکدر .

عائشانه زاده . ج

کلیورلر دیدی . بنجه ملاقات خدمتجی قیزك بزه قاپی آجاسی وایچهری به آلماسی دقیقه سندن اعتبار باشلامشدی . قوربدورک تمیزلکی وساده کوزلرکی نهوده کی نجیب روح حقنده بزه قصیده او قومایه باشلامشدی ؛ صالوک فریشی ، صالونك دیوارلرنده کی رسملر ، نه تازه لرلر اوزره رنده کی بعضی ظریف بیبلر ، بیوک بر آهنك وحسن آشنالق آیتلری اولارق کورولیوردی .

Montre moi où tu te loges

Je te dirai qui tu es.

یعنی « مسکنکی کوستر ، سنك نه قیراطده آدام اولدیغیکی سویله رم » وجیزه سی نه قدار حقی در . بر آلمان ضرب مثلی ده شودر : برزائر بر نهوده بر قاچ دقیقه طورور فقط بو ائشاده چوق اوزاق زمانلری کورور ، بونلرک هر ایکسی ده روح آشنالق کوستریر . ذوق سلیم وحس سالم صاحبلی بر قولویه بیلله روحلرینک دامغالرینی باصارلر . بعض دوستلرم واردر ، که اونلرک مسکنلرینه کیردیکم زمان خارج از مملکت بریده بولونیور کبی اولورم . فرانسه ده ، انکلتیره ده ، آلمانیه دمتاز رجال فکریه دن برینسک بر ویلا سنده بولونیور کبی اولورم . کچه جی زاده عزت فؤاد باشانك جناب شهاب الدین بکک عشاقی زاده خالد ضیابکک ، مرحوم صالح فؤاد ، رشاد فؤاد وتوفیق فکرت بکلرک الخ مسکنلری . بنده دائماً بو حسی اویاندرمشدر .

حامد بکک سالونه داخل اولدقندن ایکی دقیقه صوگره حامد بک سالون قایسندن کیردی وقابونک اوکنده بولونان بر پاراوانه نك آرقاسندن اونورانی ویتش بش سنه نك ابداع ایتدیکی بیاض تاجیله کوروندی . دهانک اوزهرینه سنه لر تخریبکار تأثیرینی یاپامیور . عبدالحق حامد بک ، کونش دوغیور کبی سالونه کیردی ، ایلك تأثیر بودر ، حامد بکک اوکون بانا یایدینی انطباع بر طلوع انطباعی اولدی . آرقه سندن برکنج کیردی . دیگر بر او طده بوکنج بکله ادبی براشتغالده ایملر . بوکنج حامد بکک شعرلرینی جمع وطبع ایتک ایسته یورمش (حزینة اوراق) عنوانلی اسکی بر مجموعه صاحبنك اوغلواوله یغنی حامد بک بزه اوکرتدی . استادی زیارته کلیرکن دوشونیوردم وکندی